

ΟΙ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ

**ΜΠΙΓΚ ΣΙΜΟΥΣ
ΚΑΜΦΟΡ**

ΠΡΩΤΟΣ ΞΑΔΕΡΦΟΣ
ΤΟΥ ΤΣΑΡΑΣ

**ΜΠΑΡΜΠΑΡΑ
ΚΑΜΦΟΡ**

ΕΡΩΜΕΝΗ ΤΟΥ
«ΜΕΓΑΛΟΥ» ΤΖΕΙΜΣ

**ΤΣΑΡΑΣ
ΚΑΜΦΟΡ**

ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ

**ΚΙΝΓΚ
ΤΑΥΡΟΝ**

ΨΑΡΑΣ

**ΣΑΡΑ
ΤΑΥΡΟΝ**

ΣΥΖΥΓΟΣ
ΨΑΡΑ

**ΝΤΙΝΤΡΑ
ΤΑΥΡΟΝ**

ΘΑΛΑΣΣΙΑ
ΒΙΟΛΟΓΟΣ

**ΧΕΡΜΠΕΡΤ
ΝΤΙΛΕΪΝΥ**

ΕΡΓΑΤΗΣ ΣΕ
ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΙΑ

**ΝΤΕΛΟΡΕΣ
ΝΤΙΛΕΪΝΥ**

ΕΡΓΑΤΡΙΑ ΣΕ
ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΙΑ

**ΕΛΟΪΖ
ΝΤΙΛΕΪΝΥ**

ΠΑΙΔΙΚΗ ΦΙΛΗ
ΚΑΙ ΕΡΩΜΕΝΗ ΤΗΣ
ΑΓΚΝΕΣ ΚΡΙΣΤΙ

**ΣΟΥΖΑΝ
ΚΑΜΦΟΡ**

**ΧΑΝΚ
ΚΑΜΦΟΡ**

Ο ΜΕΛΑΧΡΙΝΟΣ ΓΙΟΣ

**ΤΕΣ
ΚΑΜΦΟΡ**

ΤΡΙΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

**ΣΙΓΚΡΙΝΤ
ΒΙΝΣΕΝΤ**

ΑΤΖΕΝΤΙΣΣΑ
ΗΘΟΠΟΙΩΝ

**ΤΖΕΙΜΣ
ΣΑΜΙΟΥΕΛ
ΒΙΝΣΕΝΤ ΤΖΟΥΝΙΟΡ**

Ο «ΜΕΓΑΣ» ΤΖΕΙΜΣ

**ΡΟΥΦΟΥΣ
ΒΙΝΣΕΝΤ**

ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ
ΤΟΥ ΤΖΟΥΣ

**ΑΝΤΕΛ
ΠΡΑΝΣΚΥ**

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ

**ΤΖΙΜΜΥ
ΒΙΝΣΕΝΤ**

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΣ

**ΝΑΝΣΥ
ΒΙΝΣΕΝΤ**

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΡΙΟΣ

**ΕΛΑΪΤΖΑ
ΒΙΝΣΕΝΤ**

ΠΕΝΤΑΧΡΟΝΑ ΔΙΔΥΜΑ

**ΓΟΥΙΝΟΝΑ
ΒΙΝΣΕΝΤ**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΙΑΤΑΚΗ

ΡΕΤΖΙΝΑ ΠΟΡΤΕΡ

PETZINA ΠΟΡΤΕΡ

Οι ταξιδιώτες

μυθιστόρημα

*Μετάφραση από τα αγγλικά
Αντώνης Καλοκύρης*

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

«Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου».

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 565

Ρετζίνα Πόρτερ, *Οι ταξιδιώτες*

Regina Porter, *The travelers*

Μετάφραση: Αντώνης Καλοκύρης

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια - Διόρθωση: Μάριος Παρθένης-Γαρδίκη

Σελιδοποίηση: Αλέξιος Μάστορης

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Suzanne Dean

Copyright® Regina Porter, 2019

Copyright® για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2020

Πρώτη έκδοση στη αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις Jonathan Cape,

Λονδίνο 2019

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Νοέμβριος 2022

KET Δ182 ΚΕΠ 708/22

ISBN 978-960-16-9799-4

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ.

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ. ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ).

570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15. ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Για τη μητέρα και τον πατέρα μου
και
τους απλούς παραμυθάδες που έμπαιναν στο σπιτικό τους*

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ

ΤΖΙΜΜΥ ΒΙΝΣΕΝΤ, πυροσβέστης από το επαρχιακό Μείν

ΝΑΝΣΥ ΒΙΝΣΕΝΤ, η βιβλιοθηκάριος σύζυγος του Τζίμμου

ΤΖΕΪΜΣ ΣΑΜΙΟΥΕΛ ΒΙΝΣΕΝΤ ΤΖΟΥΝΙΟΡ, δικηγόρος στο Μανχάτταν, επίσης γνωστός ως «Μέγας» Τζέιμς

ΣΙΓΚΡΙΝΤ ΒΙΝΣΕΝΤ, η πρώτη σύζυγος του «Μεγάλου» Τζέιμς, ατζέντισσα ηθοποιών

ΡΟΥΦΟΥΣ ΒΙΝΣΕΝΤ, ο νόμιμος γιος του «Μεγάλου» Τζέιμς, μελετητής του Τζόους

ΕΛΑΪΤΖΑ και ΓΟΥΪΝΟΝΑ ΒΙΝΣΕΝΤ, τα πεντάχρονα δίδυμα παιδιά του Ρούφους Βίνσεντ και της Κλόντια Κρίστι

ΑΝΤΕΛ ΠΡΑΝΣΚΥ, η δεύτερη σύζυγος του «Μεγάλου» Τζέιμς, καλλιτέχνις

ΑΓΚΝΕΣ ΚΡΙΣΤΙ, σύζυγος του Έντι Κρίστι, πολεοδόμος

ΕΝΤΙ ΚΡΙΣΤΙ, σύζυγος της Άγκνες Κρίστι, βετεράνος του Ναυτικού

ΜΠΕΒΕΡΛΥ ΚΡΙΣΤΙ, η μεγαλύτερη κόρη της Άγκνες και του Έντι Κρίστι, διπλωματούχος νοσηλεύτρια

ΚΛΟΝΤΙΑ ΚΡΙΣΤΙ, η μικρότερη κόρη της Άγκνες και του Έντι Κρίστι, μελετήτρια του Σαίξπηρ, σύζυγος του Ρούφους Βίνσεντ· μητέρα του Ελάιτζα και της Γουινόνα Βίνσεντ

ΜΙΝΕΡΒΑ ΠΑΡΚΕΡ, η έφηβη κόρη της Μπέβερλου

ΠΗΤΕΡ «ΠΙΝΑΤ» ΠΑΡΚΕΡ, ο έφηβος γιος της Μπέβερλου

ΚΕΪΣΑ και ΛΑΜΑΡ, τα τετράχρονα δίδυμα της Μπέβερλου

ΚΕΒΙΝ ΠΑΡΚΕΡ, ο πρώην σύζυγος της Μπέβερλου, πρώην αστυνομικός

ΤΣΙΚΟ, ο σύντροφος της Μπέβερλου, που πουλάει ινδικές πίτες παράθα

ΜΠΑΡΜΠΑΡΑ ΚΑΜΦΟΡ, σύζυγος του Τσαρλς Κάμφορ, ερωμένη του «Μεγάλου» Τζέιμς

ΤΣΑΡΛΣ ΚΑΜΦΟΡ, τραπεζίτης, σύζυγος της Μπάρμπαρα Κάμφορ

ΧΑΝΚ ΚΑΜΦΟΡ, ο μελαχρινός γιος της Μπάρμπαρα και του Τσαρλς

ΣΟΥΖΑΝ ΓΟΥΕΔΕΡΜΠΥ ΚΑΜΦΟΡ, σύζυγος του Χανκ

ΤΕΣ ΚΑΜΦΟΡ, η τρίχρονη κόρη του Χανκ και της Σούζαν

ΜΠΙΓΚ ΣΙΜΟΥΣ ΚΑΜΦΟΡ, ο μεγαλόσωμος πρώτος ξάδερφος του Τσαρλς Κάμφορ

ΚΛΟΝΤ ΤΖΟΝΣΟΝ, εραστής της Άγκνες Κρίστι και μακρινός ξάδερφος της Ελοΐζ Ντιλέινου, μηχανικός

ΕΛΟΪΖ ΝΤΙΛΕΪΝΥ, η παιδική φίλη και ερωμένη της Άγκνες Κρίστι, εξερευνήτρια

ΧΕΡΜΠΕΡΤ ΝΤΙΛΕΪΝΥ, πατέρας της Ελοΐζ, εργάτης σε κονσερβοποιία

ΝΤΕΛΟΡΕΣ ΝΤΙΛΕΪΝΥ, μητέρα της Ελοΐζ, εργάτρια σε κονσερβοποιία

ΚΙΝΓΚ ΤΑΪΡΟΝ, ο μοναδικός καλός ξάδερφος της Ελοΐζ (από την πλευρά της μητέρας της), φαράς

ΟΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ

ΣΑΡΑ και ΝΤΙΝΤΡΑ, σύζυγος και κόρη του Κινγκ Ταϋρόν, γυναίκα φαρμάς και θαλάσσια βιολόγος αντίστοιχα

ΦΛΟΡΑ ΑΠΠΛΓΟΥΝΤ, φίλη και ερωμένη της Ελοϊζ Ντιλέινου, συνταξιούχος κοινωνική λειτουργός

ΤΖΕΜΠΕΝΤΑΪΑ ΑΠΠΛΓΟΥΝΤ, ξάδερφος του Έντι Κρίστι, βετεράνος του Ναυτικού και μεταφορέας

ΡΟΥΜΠΕΝ ΑΠΠΛΓΟΥΝΤ, πρώτος ξάδερφος του Έντι Κρίστι, αξιωματικός του Ναυτικού

ΛΙΒΑΪ ΑΠΠΛΓΟΥΝΤ, πρώτος ξάδερφος του Έντι Κρίστι και μικρότερος αδερφός του Ρούμπεν

ΧΡΟΝΟΣ

Το μυθιστόρημα ταξιδεύει από τα μέσα της δεκαετίας του 1950 ως τον πρώτο χρόνο της πρώτης θητείας του προέδρου Ομπάμα.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ

Αμαγκάνσσετ, Λονγκ Άιλαντ· Κομητεία Μπάκνερ, Τζόρτζια· Μανχάτταν· Μέμφις, Τεννεσί· Πόρτσμουθ, Νιου Χαμσάιρ· Βρετάνη, Γαλλία· Βερολίνο, Γερμανία· και Βιετνάμ.

ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Το θεατρικό έργο *Ο Ρόζενκραντς και ο Γκίλντενστερν* είναι νεκροί του Τομ Στόππαρντ ανέβηκε για πρώτη φορά στο Φεστιβάλ Fringe του Εδιμβούργου στις 24 Αυγούστου του 1966. Σε αυτή την υπαρξιστική κωμωδία, παρακολουθούμε τα γεγονότα μέσα από την οπτική των Ρόζενκραντς και Γκίλντενστερν, των κακότεχων συντρόφων του Άμλετ, ενώ ταξιδεύουν με ένα καράβι προς την Αγγλία.

ΑΠΟ ΓΕΝΙΑ ΣΕ ΓΕΝΙΑ

1946 1954 1964 1971 1986 2000 2009

Όταν το αγόρι ήταν τεσσαρών, ρώτησε τον πατέρα του γιατί ο κόσμος είχε ανάγκη από ύπνο. Ο πατέρας του είπε, «Για να ξε-γαμήσει ο Θεός όσα γαμάνε οι άνθρωποι».

Όταν το αγόρι ήταν δώδεκα, ρώτησε τη μητέρα του γιατί ο πατέρας του είχε φύγει. Η μητέρα είπε, «Για να γαμάει ό,τι κινείται».

Όταν το αγόρι ήταν δεκατριών, θέλησε να μάθει γιατί ο πατέρας του είχε επιστρέψει ξανά στο σπίτι τους. Η μητέρα του είπε, «Στα σαράντα ένα μου, βαριέμαι να τρέχω εδώ κι εκεί για να βρω κάποιον να με γαμήσει».

Στα δεκατέσσερα, όταν τα μπινελίκια έμοιαζαν να κυλούν από τα στόματα των φίλων του όπως το νερό από έναν τρύ-

πιο σωλήνα, η λέξη *γαμάω* δεν διέθετε πια καμία γοητεία για το αγόρι. Απο-λύ-τως καμία.

Στα δεκαοχτώ, το αγόρι (ο Τζίμμου Βίνσεντ Τζούνιορ) έφυγε από τη γενέθλια πόλη του, το Χάντινγκτον του Λονγκ Άιλαντ, για να φοιτήσει στο Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν. Κατά γενική ομολογία, ο Τζίμμου ήταν πολύ καλός φοιτητής και όμορφος σε βαθμό αναστάτωσης. Μπορούσε να έχει όποια κοπέλα ήθελε, ωστόσο, όπως συμβαίνει συχνά σε αυτές τις περιπτώσεις, εκείνος επέλεξε μια υπέροχα συνηθισμένη κοπέλα, ονόματι Άλις. Ο Τζίμμου είχε πείσει τον εαυτό του πως αγαπούσε την Άλις και οι δύο πρωτοετείς φοιτητές απολάμβαναν το φιλομεθυσμένο, ακροβατικό σεξ. Ενθουσιασμένη με την καλή της τύχη, η Άλις σφιχταγκάλιαζε τον Τζίμμου γεμάτη ευγνωμοσύνη και έλεγε, «Θεέ μου. Μα καλά, εμένα; *Εμένα*; Γαμώ, γαμώ, γαμώ».

Μετά το Μίσιγκαν, ο Τζίμμου επέστρεψε στην Ανατολική Ακτή. Βρήκε δουλειά ως βοηθός δικηγόρου σε μεγάλο δικηγορικό γραφείο και γνώρισε μια ψηλή κοπέλα από τη Νέα Αγγλία. Η Τζέιν ήταν φοιτήτρια Ιατρικής και μπορούσε κάλλιστα να περάσει για μοντέλο πασαρέλας. Δεν της άρεσε να βρίζει και ο κόσμος γύριζε να κοιτάξει όποτε εμφανίζονταν οι δυο τους. Ήταν μια κοπέλα που ο Τζίμμου θα μπορούσε όχι μόνο να παντρευτεί αλλά και ν' αγαπήσει, ακόμα και στην τρυφερή ηλικία των είκοσι δύο. Πήγε την Τζέιν στο σπίτι των γονιών του την παραμονή των Χριστουγέννων που, συμπτωματικά, ήταν και η πρώτη τους επέτειος ως ζευγάρι.

Μετά από ένα υπέροχο δείπνο, που η μητέρα του Τζίμμου το ετοίμαζε όλη τη μέρα από το αγαπημένο της βιβλίο μαγει-

ρικής, ο πατέρας του Τζίμμου μπήκε χαλαρά στο καθιστικό και κάθισε ανάμεσα στον Τζίμμου και την Τζέιν. Σιγόπινε το πόρτο του και άρχισε να θυμάται ιστορίες από την παιδική του ηλικία, στην επαρχία του Μείν. «Η καυτή πατάτα είναι ό,τι πρέπει για το κριθαράκι στο μάτι. Αν τρίψεις με ωμή πατάτα τις μασχάλες σου, είναι καλύτερο από αποσμητικό. Κι αν βάλεις μια πατάτα στο παπούτσι σου, τέρμα η γρίπη. Αυτά λέει το λεξικό του αγροτόπαιδου. Παράτησα τη μια σειρά με τα πατατοχώραφα, για να βρεθώ σε μια άλλη. Ξέρεις, κάποτε το Λονγκ Άιλαντ ήταν γεμάτο πατάτες». Όταν η Τζέιν πήγε στην κουζίνα για να δει τι έκανε η μητέρα του Τζίμμου, ο πατέρας του στράφηκε προς το μέρος του και είπε, «Γιε μου, πηδάς τέτοιο κομμάτι; Φρόντισε να μην τη χάσεις. Μην τα σκατώσεις, Τζίμμάκο, ας ήμουνα στη θέση σου και θα 'βλεπες». Ο Τζίμμου, που ανέκαθεν τον φώναζαν Τζίμμου Τζούνιορ, αποφάσισε εκείνη τη στιγμή ότι προτιμούσε το όνομα Τζέιμς. Όταν ο Τζέιμς έγινε δεκτός στη Νομική Σχολή του Κολούμπια, έχασε επαφή με την Τζέιν.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΝΑΝΣΥ ΒΙΝΣΕΝΤ

«Πανδαισία με καρέ μοσχαριού»

Χριστουγεννιάτικο ψητό μοσχάρι, ψητές πατάτες,
τηγανητά δαχτυλίδια κρεμμυδιού, μπρόκολο
με εύκολη σάλτσα Ολλανταϊζ, σαλάτα με μήλο, ψωμάκια βουτύρου,
χριστουγεννιάτικο κέικ με φρουτάκια, καυτός καφές, γάλα.

Από το βιβλίο *Καλύτερα σπίτια και κήποι: Ξεχωριστές περιστάσεις*
(Νέα Υόρκη: Εκδόσεις Meredith Press, 1959)

Όταν ο Τζέιμς ήταν τριάντα ενός, έγινε συνεταιίρος στο δικηγορικό γραφείο όπου εργαζόταν. Ήταν ευκατάστατος, όχι

όμως τρομακτικά πλούσιος. Ο Τζέιμς είχε δει δύο συνεταιίρους, όχι πολύ μεγαλύτερους απ' τον ίδιο, να παίρνουν πόδι λόγω εμφράγματος, οπότε φρόντιζε να έχει άδεια για ταξίδια σε εσωτερικό και εξωτερικό. Απολάμβανε να βγαίνει με μια εντυπωσιακή σειρά από γυναίκες. Παντρεύτηκε μια χαριτωμένη κοπέλα από το Μιντλμπέρρυ, όχι πολύ μακριά από το πανεπιστήμιό της, σε έναν γραφικό λόφο με μουριές, στο Βερμόντ. Ο Τζέιμς και η Σίγκριντ αγόρασαν ένα διαμέρισμα με τρία υπνοδωμάτια και θέα στο Σέντραλ Παρκ. Η υπέροχη σύζυγός του είχε ένα φεγάδι, μια ουλή στη μύτη, δώρο ενός αγνώστου που είχε ρίξει τη Σίγκριντ από το ροζ της ποδήλατο μάρκας Schwinn ενώ έκανε βόλτα με τους γονείς της στο Πάρκο Πρόσπεκτ. «Στην άκρη, ρε γαμώτο» είχε πει ο άγνωστος με το ελαστικό κολάν, περνώντας σαν σίφουνας από δίπλα της με τα σουέντ πατίνια του. Για κάποιον λόγο, ο Τζέιμς θεωρούσε προφητική αυτή την ιστορία. Αγαπούσε τη Σίγκριντ όσο τον αγαπούσε κι εκείνη. Η Σίγκριντ ήταν πολύ ευχάριστη. Απέκτησαν έναν γιο. Τον ονόμασαν Ρούφους. Και τον φώναζαν Ρουφ. Η Σίγκριντ είπε στον Τζέιμς ότι δεν ήθελε άλλο παιδί. Μετά από δώδεκα μήνες άδεια εγκυμοσύνης, η Σίγκριντ επέστρεψε στη δουλειά της ως επιμελήτρια κειμένων.

Όταν ήταν σαράντα, τα πάντα κυλούσαν ήρεμα στη ζωή του Τζέιμς. Κάπου είχε διαβάσει ότι οι σαραντάρηδες ήταν μίζεροι, όμως ο Τζέιμς χαιρόταν να πηγαίνει τον Ρουφ σε αγώνες μπίτζμπολ στο Στάδιο των Γιάνκισ και, από την Παρασκευή ως τη Δευτέρα, να βάζει στην άκρη τη βαρετή αλλά επικερδή δουλειά του στο γραφείο. Βρέθηκε να διδάσκει στο πανεπιστήμιο όπου φοίτησε, το Κολούμπια, και να το προτιμά από τη δικηγορία.

*

Όταν ήταν σαράντα δύο, τα πάντα ταράχτηκαν στη ζωή του Τζέιμς – ειδικά αφότου είδε τον ηλικιωμένο πατέρα του να ενταφιάζεται στον οικογενειακό τους τάφο, στο Κάμποτ του Μείν. Πριν από την κηδεία, ένας συνάδελφος από το δικηγορικό γραφείο πήρε παράμερα τον Τζέιμς και είπε, «Είσαι τυχερός που είχες σχέση με τον πατέρα σου ως ενήλικας. Δεν φτάνουν πολλοί στα ογδόντα ένα τους». Ο Τζέιμς ήθελε να πει, Άντε γαμήσου. Δεν είχα καμιά σχέση με τον πατέρα μου. Αντίθετα, είπε, «Σ' ευχαριστώ που ήρθες ως το Μείν. Σ' ευχαριστώ πολύ».

Όταν ο Τζέιμς ήταν σαράντα πέντε, η Σίγκριντ τού είπε ότι περνούσε πολύ χρόνο μόνη στο διαμέρισμά τους και είχε ανάγκη από μια αλλαγή. Το είπε στη διάρκεια του ετήσιου ταξιδιού τους στο Βερμόντ, σε απόσταση λίγων μέτρων από το θέρετρο για σκι στον λόφο με τις μουριές όπου της είχε κάνει πρόταση γάμου. Το Σαββατοκύριακο αποδείχτηκε πληκτικό. Ο Τζέιμς συμβουλευτήκε τον συνάδελφο που είχε παραστεί στην κηδεία του πατέρα του. «Η εμμηνόπαυση είναι πρόβλημα» είπε ο συνάδελφός του. «Κοίτα να βρεις κάποια άλλη». Ο Τζέιμς το θεώρησε μάλλον πρόωρο και

ζήτησε από τη μητέρα του να τον συμβουλευσει. Εκείνη έστειλε στον Τζέιμς μια συνταγή από το *Καλύτερα σπίτια και κήποι*. Ενώ έτρωγαν το σπιτικό ριζότο με τα μανιτάρια που του πήρε σχεδόν όλο το απόγευμα για να το ετοιμάσει, ο Τζέιμς είπε στη Σίγκριντ, «Στη ζωή, η αλλαγή μπορεί να αποδειχτεί εχθρός ή ο καλύτερός σου φίλος». Η Σίγκριντ πήρε τον γιο τους, τον Ρούφους, και μετακόμισε στην άλλη άκρη της χώρας, σε ένα διαμέρισμα ισπανικού στιλ στο Λος Άντζελες. Τώρα πια, τα περισσότερα πρωινά βγαίνει για τρέξιμο στην παραλία και τα απογεύματα πίνει μπίρες Sapporo με τον σύντροφό της.

Όταν ο Τζέιμς ήταν πενήντα και κοιμόταν με την Ακέμι, την πολύ νεότερη Γιαπωνέζα βοηθό του, ο Ρούφους τηλεφώνησε κλαίγοντας από το Βένις Μπιτς. «Μπαμπά, έγινε μια χοντρή μαλακία. Μπορείς σε παρακαλώ να έρθεις στο Λος Άντζελες και να με πάρεις;» Ο Τζέιμς δεν ήταν προετοιμασμένος για τα άσχημα νέα του γιου του. Του έκλεισε το τηλέφωνο, αφού πρώτα του είπε, «Λυπάμαι, Ρουφ, αλλά προσπαθώ να κοιμηθώ – για να ξε-γαμήσω όσα γάμησε ο Θεός».

Η Ακέμι, που στα γιαπωνέζικα σημαίνει «πολύ όμορφη», είδε τον Τζέιμς να απλώνει το χέρι στο κουτί της πίτσας V&T στο κομοδίνο. Είχε προσέξει ότι τώρα τελευταία του άρεσε να τσιμπολογάει στο κρεβάτι. Κάλυψε με τα σκεπάσματα τους ώμους της και δεν προσποιήθηκε ότι τον αγαπά. «Σ' αυτή τη χώρα δεν ξέρετε πώς να γερνάτε». Ο Τζέιμς τής είπε ότι ήθελε να μείνει μόνος για ένα διάστημα. Και, όταν η Ακέμι έφυγε, τηλεφώνησε στον Ρούφους.

Όταν ο Τζέιμς ήταν πενήντα οχτώ και απολάμβανε τον γάμο του με την πενήνταεξάχρονη Αντέλ, που την αγαπούσε

επειδή κανείς απ' τους δύο δεν χρειαζόταν να μιλάει πολύ, πήγε να επισκεφτεί την ηλικιωμένη μητέρα του στον οίκο ευγηρίας, που αποτελούσε πια το σπιτικό της. Η μητέρα του είχε λευκά μαλλιά και λευκές μασέλες και τον εξέπληξε πόσο φωτεινό έδειχνε το ψεύτικο χαμόγελό της. Δεν είχε πει ποτέ στη μητέρα του ότι ήταν όμορφη. Ήταν από εκείνες τις γυναίκες που δεν θα εκτιμούσαν τη φιλοφρόνηση. «Μαμά, πώς τα πας;»

Η μητέρα του τον κοίταξε και είπε, «Ως εδώ και μη παρέκει». Ο Τζέιμς θεώρησε την απάντηση αναμενόμενη αλλά ασαφή. Αναρωτήθηκε μήπως η μητέρα του σκεφτόταν να εγκαταλείψει τα εγκόσμια. Θα ήταν μια πράξη δειλίας, αν και ο ίδιος δεν μπορούσε να την αποκλείσει. Η μητέρα του έδειξε έναν ηλικιωμένο με φθαρμένη μεταξωτή ρόμπα, δυο τραπέζια πιο πέρα. Ο γεροξεκούτης ήταν απόλυτα απορροφημένος στη συζήτηση με μια αφράτη μεσήλικη επισκέπτρια, πιθανόν την κόρη του ή μια πολύ νεότερη σύζυγο. «Δεν βρίσκω ησυχία. Το ραμολιμέντο μού την πέφτει συνέχεια».

«Μαμά, συνεχίζεις να έχεις πέραση» είπε ο Τζέιμς. Η μητέρα του χαμογέλασε και του τσίμπησε το μάγουλο. Δεν ήταν ίδιο με το να της πει ότι ήταν όμορφη. Αλλά ως εδώ και μη παρέκει. Εκείνη έσπρωξε προς τα πίσω την καρέκλα της και είπε στον Τζέιμς ότι ανυπομονούσε να τον ξαναδει την επόμενη Κυριακή.

Όταν ο Τζέιμς ήταν εξήντα και ο Ρούφους –εδώ και χρόνια παντρεμένος και με δίδυμα παιδιά– τηλεφώνησε για να ρωτήσει, «Μπαμπά, πώς μπορώ να σώσω τον γάμο μου;», ο Τζέιμς τού είπε απλά, «Με το να μην πάρεις διαζύγιο». Ο Ρούφους είχε παντρευτεί μια μαύρη ονόματι Κλόντια Κρί-

στι, που σημαίνει ότι τα εγγόνια του Τζέιμς, ο Ελάιτζα και η Γουινόνα ήταν πολυφυλετικά, διαφυλετικά, εν μέρει μαύρα. Όπου και αν πήγαινε στο Μανχάτταν, ο Τζέιμς συναντούσε ανθρώπους «μισό και μισό». Κάποτε είχε κάνει το λάθος να χρησιμοποιήσει τη λέξη *μιγάς*. Ο Ρούφους τον πήρε παράμερα και εξήγησε στον Τζέιμς ότι η λέξη αυτή ήταν απαγορευμένη. Αν την ξανάλεγε, δεν θα έβλεπε ποτέ ξανά τα εγγόνια του. Παρ' όλα αυτά, όταν ο Τζέιμς έβγαινε βόλτα με τον Ελάιτζα και τη Γουινόνα, τα συναισθήματά του ήταν εξίσου ανάμεικτα με το δέρμα τους. «Είναι πανέμορφα» έλεγε ο κόσμος. *Αλλά δεν μου μοιάζουν καθόλου*, εξομολογήθηκε στην Αντέλ.

Ένα ηλιόλουστο απόγευμα του Αυγούστου, ο Τζέιμς έπαιζε σόφτμπολ με τον Ελάιτζα στην πίσω αυλή. Τώρα πια περνούσαν με την Αντέλ τούς περισσότερους μήνες του καλοκαιριού και του φθινοπώρου στο παραλιακό εξοχικό τους στο Αμαγκάνσεντ. Είχαν αναλάβει να προσέχουν τα εγγόνια τους για μία βδομάδα, καθώς ο Ρούφους και η Κλόντια ήταν σε ένα συνέδριο για τον Τζόους στο Δουβλίνο. Τα μεσημέρια, ο Τζέιμς και η Αντέλ απολάμβαναν τα μαρτίνι τους. Τα μεσημεριανά μαρτίνι αποτελούσαν σύνηθες τελετουργικό στο Αμαγκάνσεντ, όχι όμως και το γκολφ. Ποτέ το γκολφ. Ο Τζέιμς προβληματίστηκε όταν η Αντέλ πρόβαλε από την κουζίνα με μαγιό τύπου Μίλντρεντ Πιρς της δεκαετίας του 1940 και άφησε τη Γουινόνα στο παμπάλαιο φουσκωτό στρώμα σε σχήμα ντόνατ. Το ντόνατ ήταν μπλε και άσπρο και διακοσμημένο με κόκκινα καβούρια, ωστόσο καταλάβαινες ότι υπήρχε από αρχαιοτάτων χρόνων επειδή τα καβούρια είχαν πια ένα σκουριασμένο ροζ χρώμα. Ο Τζέιμς πρόσεχε τότε τη Γουινόνα στην πισίνα και πότε τον Ελάι-

τζα, που έριχνε το μπαλάκι με πραγματικά τρομερό φάλτσο. Το αγόρι είχε γερό χέρι. Και, με το κατάλληλο φως –αυτό κι αν ήταν περιέργο–, ο μικρός ήταν φτυστός ο Τζέιμς.

«Παππού» είπε ο Ελάιτζα κάνοντας άλλη μια ρίψη –με το μπαλάκι να προσγειώνεται στη παλάμη του Τζέιμς με ένα έντονο τσίμπημα. «Γιατί ο κόσμος έχει ανάγκη από ύπνο;»

Βρίσκονταν στο μεγάλο πλάτωμα με το γκαζόν. Και οι δύο φορούσαν μαγιό. Και τα δύο μαγιό είχαν το ίδιο γαλαζοπράσινο χρώμα. Η Αντέλ ήθελε τα πάντα στο παραλιακό εξοχικό να ταιριάζουν χρωματικά και να είναι ζωηρόχρωμα, όπως στην Καραϊβική. Θεωρούσε φριχτή την ιδέα να είναι τα πάντα λευκά σε ένα παραλιακό εξοχικό. Παρεμπιπτόντως... η Αντέλ. Πού ήταν η Αντέλ; Η Γουινόνα ήταν στο φουσκωτό ντόνατ και τραγουδούσε. Τίναζε τα ποδαράκια της και τραγουδούσε. Πλατσούριζε και τίναζε τα ποδαράκια της. Για μερικές στιγμές ο Τζέιμς βρέθηκε σε σύγχυση. Δεν ήταν εύκολο να γερνάς. Μερικές φορές προσπαθούσε να ακολουθήσει τον χρόνο προς τα πίσω, ως το 1942, τη χρονιά που γεννήθηκε.

«Τι είπες, Ελάιτζα;»

«Πώς γίνεται, παππού, και έχουμε όλοι ανάγκη από ύπνο;»

Ο Τζέιμς διέκρινε την Αντέλ μέσα από τα παράθυρα του αίθριου. Ετοίμαζε άλλο ένα μαρτίνι. Μιλούσε στο τηλέφωνο, μάλλον με κάποια από τις καλλιτέχνιδες φίλες της, για το πού θα πήγαιναν απόψε τα παιδιά για φαγητό. Καθώς όλοι πια είχαν εγγόνια, το δείπνο αποτελούσε κομμάτι της καθημερινής τους ρουτίνας. Το δείπνο και τα μαρτίνι.

«Ελάιτζα» είπε ο Τζέιμς και στράφηκε προς την πισίνα. Η Γουινόνα είχε γλαρώσει. Η Γουινόνα είχε αποκοιμηθεί.

Το σώμα της είχε βουλιάξει στο φουσκωτό ντόνατ και το νερό την παράσερνε προς το βαθύ τμήμα της πισίνας.

«Κανείς δεν ξέρει γιατί ο κόσμος έχει ανάγκη από ύπνο» άκουσε ο Τζέιμς τον εαυτό του να λέει στον εγγονό του. «Ο ύπνος αποτελεί ένα μυστήριο».